

INSTITUCIJA OMBUDSMANA

BILTEN

PREPORUKE IZ GODIŠNJEG IZVEŠTAJA 2013

PRIŠTINA

PREPORUKE: DIREKTNA PRIMENA MEĐUNARODNIH SPORAZUMA I INSTRUMENTATA

- *U Ustavu Republike Kosovo da se obuhvati i Konvencija o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima.*
- *U Ustavu Republike Kosovo da se obuhvati Konvencija o pravima osoba sa ograničenim sposobnostima.*
- *Sve institucije u Republici Kosovo da se angažuju na poštovanju i potpunoj primeni međunarodnih instrumenata, onako kako se to izričito zahteva Ustavom Republike Kosovo.*

PREPORUKE: RODNA RAVNOPRAVNOST

- *Da se izvrše napori za harmonizaciju kosovskog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije, što se tiče rodne ravnopravnosti.*
- *Da se primeni kvota predviđena Zakonom o rodnoj ravnopravnosti na svim nivoima, sa ciljem poboljšanja položaja žena u kosovskom društvu, pogotovu učešće žena u odlučivanju na lokalnom i centralnom nivou.*
- *Da se primenjuje program za obuku zaposlenih lica u institucijama, koje se bave ljudskim pravima i pitanjem polne jednakosti na lokalnom i centralnom nivou.*
- *Da se pokrene pitanje finasiranja sigurnih kuća za žrtve nasilja u porodici.*
- *Da se zakonski reguliše status žena, devojaka i drugih osoba koja su žrtve seksualnog nasilja tokom rata.*
- *Da se analizira budžet Republike Kosova u vezi polnog aspekta, uključujući polne statistike unutar institucija i organa Republike Kosova.*

PREPORUKE: PRAVO NA ŽIVOT

- *Kosovska Policija da bude efektivnija na otkrivanju počinitelaca krivičnih delaubistava.*
- *Tužilaštvo da sprovodi i završi na vreme istrage, da ih prosledi sudovima u okviru razumnih rokova i bez nepotrebnih odugovlačenja.*
- *Kosovski sudski institut da nastavi i intenzivira obuku za sudije i tužioce u oblasti krivičnog prava.*

PREPORUKE:PRAVO NA SLOBODU I SIGURNOST

- *Ovlašćene institucije u Republici Kosovo, bazirajući se na ustavna i zakonska ovlašćenja, da zaštite pravo svakog građanina na slobodu i sigurnost, koja je garantovana ustavom i važećim zakonima.*
- *Ovlašteni organi, odnosno tužilaštvo i sudstvo, da izriču meru pritvora samo u slučajevima kada je to u potpunom skladu sa zakonom i međunarodnim standardima o ljudskim pravima.*

PREPORUKE:PRENASELJENOST

- *Pruži treninge za osoblje institucija gde su smeštena lica lišena slobode (za socijalne radnike i ostalo osoblje), s ciljem proširenja znanja o ljudskim pravima;*
- *Da se ojača saradnja Veća za uslovno puštanje sa Korektivnom Službom Kosova i Probacionom Službom Kosova, radi pružanja boljih usluga, preko organizovanja raznih radnih sastanaka, okruglih stolova i zajedničkih seminara;*
- *Da se izvrši kategorizacija lica lišenih slobode na osnovu prirode dela, opasnosti, starosti itd;*
- *Lica lišena slobode da se upoznaju sa njihovim pravima i obavezama, kao i o načinu podnošenja žalbi;*
- *Medicinskom i ostalom osoblju da se isplate dodaci za opasnost na radnom mestu, kao i da im se stvore bolji uslovi za rad;*
- *Da se poveća broj socijalnih radnika i da im se pruže potrebni treninzi;*
- *Da se poveća broj profesionalnog osoblja u Specijalnom institutu u Štimlju;*
- *Da se odobri džeparac za osobe koje se nalaze u navedenim cetrima, u skladu sa Administrativnim uputstvom br. 04/2007.*

PREPORUKE: JEDNAKOST PRED ZAKONOM

- *Skupština i Vlada Kosova da se ozbiljno angažuju na dopuni-izmeni zakona protiv diskriminacije, tako da zakon bude jasan i sprovodljiv.*
- *Ministarstvo za rad i socijalnu zaštitu, da razmotri Memorandum br. 122 koji je potpisan dana 2. aprila 2013. god. između MRSP i EKK ukidajući mere ograničenja starosti do 40 godina.*
- *Prištinski javni Univerzitet da ukine upotrebu duplih standarda za studente koji su diplomirali na privatnim i javnim univerzitetima za master studije i studije doktorature.*
- *Skupština Kosova i Posebna komora Vrhovnog suda Kosova da sprovede preporuke iz izveštaja Ombudsmana, kojije objavljen dana 01.11.2012, u vezi zakona 04/L-033 o Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova.*
- *Vlada Kosova i Skupština Republike Kosova da razmotre pažljivo rad Kosvske agencije za privatizaciju, odnosno formu i način privatizacije preduzeća, kao i sveobuhvatnsot radnika u vezi kompenzacije od 20 % iz privatizacije.*
- *Vlada Kosova, ozbiljno da tretira probleme koji nastaju kao rezultat nesprovođenja važećih zakona, sa posenim pažnjom na sprovođenju Zakona br. 04/L-092 o slepim osobama.*
- *Ministarstvo za rad i socijalnu zaštitu da ubrza postupak, tako da se nacrt Zakon o statusu i pravima osoba paraplegičara i tetraplegičara, što pre prosledi Skupštini Kosova na usvajanje.*
- *Vlada Kosova, odnosno Ministarstvo obrazovanja da stvori uslove za slobodan pristup osoba sa ograničenim sposobnostima, koji zavise od pomoćnih sredstava, u školskim prostorijama i ostalim javnim institucijama.*
- *Opština Priština da preduzme radnje za oslobađanje javne svojineradi slobodnog korištenja od strane građana, i omogućavanje slobodnog pristupa privatnoj svojini građana, oslobađajući javni prostor koji je na nezakonit način uzurpiran kod Zelene pijace u Prištini.*
- *Kosovska agencija za imovinu treba da tretira imovinu koja je pod njihovom administracijom na osnovu zakona i vlasnike imovine da tretira na jednak način i bez diskriminacije.*

PREPORUKE: PRAVO NA PRAVIČNO I NEPRISTRASNO SUĐENJE

- *Da se preduzimaju sve zakonske mere i radnje, radi smanjenja broja predmeta preko odgovarajućeg programa redukcije nerešenih predmeta, koji treba da bude primenljiv i program kojim se lako upravlja.*
- *Povećanje broja sudija i profesionalnih saradnika, kao i administrativnog osoblja u cilju povećanja efikasnosti rada sudija*

PREPORUKE: PRAVA OPTUŽENOG

- *Kompetentni sudovi da izreknu druge alternativne mere, a samo u neophodnim slučajevima i na osnovu zakona da izreknu meru pritovra, kao meru osiguranja prisustva optuženog.*
- *Advokatska komora Kosova da obezbedi bolji kvalitet pravnog zastupanja u slučajevima zastupanja po službenoj dužnosti(ex officio), kao i da jasno regulišepoštovanje ljudskih prava klijenata od strane advokata, a u slučajevima nanošenja štete tokom izvršenja zadatka advokata, da jasno reguliše proces istrage i preduzimanje disciplinskih mera.*

PREPORUKA:PRAVO NA PRAVNA SREDSTVA

- *Sve institucije u Republici Kosovo, na svim nivoima, organi administracije i sudovi, da dosledno sprovode domaće zakone i međunardone instrumente za korištenje pravnih sredstava.*

PREPORUKA:NAČELO ZAKONITOSTI I PROPORCIONALNOSTI U KRIVIČNIM SLUČAJEVIMA

- *Za sve sudove u Republici Kosovo da se, u svim slučajevima suđenja tretiranih slučajeva, sprovodi načelo proporcionalnosti tokom donošenja odluka.*

PREPORUKE: PRAVO NA IMOVINU

- *Vladi Kosova i opštinama da sve eksproprijacije i naknade eksproprijisane imovine izvrše u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji.*
- *Sudovima, da preduzmu sve zakonom predviđene mere za ubrzavanje procedura u slučajevima ometanja poseda.*

PREPORUKE:SLOBODA KRETANJA

- *Da Vlada Kosova preduzme neophodne mere i osigura bezuslovnu slobodu kretanja ljudi i robe, bez neopravdanih ograničenja, na čitavoj teritoriji Republike Kosova.*
- *Da Vlada Kosova u najkraćem roku preduzme odgovarajuće mere u pravcu postizanja sporazuma između udruženja osiguravajućih društava u Kosovu i Srbiji, čime bi se izbeglo plaćanje osiguranja od autoodgovornosti na graničnim prelazima i dvostruko plaćanje osiguranja za motorna vozila, kao i doprinelo efikasnijem i bržem prometu roba i slobodnom kretanju ljudi.*
- *Da Ministarstvo unutrašnjih poslova, preduzme sve potrebne mere, kako bi u što kraćem roku rešilo sve podnete zahteve za preregistraciju vozila i izda stalne registarske oznake.*
- *Da Vlada Kosova, nakon sveobuhvatne procene stanja opravdanosti i neophodnosti, odluči, u najboljem interesu građana Kosova, o daljem odvijanju humanitarnog transporta.*
- *Nadležne i odgovorne institucije, Vlada Republike Kosovo i Policija Kosova, da preduzmu mere, na osnovu zakonskih obaveza radi garantovanje života, imovine, zdravlja i slobode kretanja za sve građane Republike Kosova, na celoj teritoriji Republike Kosova, sa posebnim naglaskom na u severnom delu Mitrovice.*
- *Da se uklone sve barikade koje su postavljene i da se oslobode putevi na severu Kosova da bi se na taj način omogućila potpuna sloboda kretanja za sve stanovnike tog dela zemlje, radi uspostavljanja reda i zakona, stvarajući na taj način bezbednost i ekonomski razvoj na severu Kosova.*
- *Da se preduzmu sve zakonom predviđene mere za borbu protiv kriminala i organizovanih kriminalnih grupa na celoj teritoriji Kosova, bez izuzetaka i ustručavanja političke prirode.*

PREPORUKA:PRAVO NA PRIVATNOST

- *Vlada i Skupština Republike Kosova da proslede na usvajanje Zakon o prisluškivanju telekomunikacija u Republici Kosovo, bez daljeg odugovlačenja.*
- *Opštinske inspekcije urbanizma i trgovineda preduzmu sve zakonske mere za poštivanje daljine izgradnje objekata od postojećih objekta.*
- *Opštinske inspekcije da preduzmu sve zakonske mere za poštivanje i sprovođenje Zakona o buci, posebno u odnosu sa delatnošću kafana i restorana koja prouzrokuju nedozvoljenu bukuu noćnim satima.*

PREPORUKE: PRAVO NA BRAK I PORODICU

- *Da nadležni sudovi koji odlučuju u porodičnim sporovima, posebno osnovni sudovi na Kosovu, ne dopuste neoprvdano odugovlačenje postupaka.*
- *Da sudovu koji odlučuju o porodičnim pitanja, posebno u slučajevima kojima su obuhvaćena deca, uspostave bolju saradnja sa CSR i da se njihovo profesionalno mišljenje uzima u obzir.*
- *Da MRSZ- Departament za socijalnu zaštitu nadgleda rad CSR, sa ciljem postizanja veće efikasnosti u slučajevima kada sudovi ili druge nadležne institucije zatraže profesionalnu pomoć o porodičnim pitanjima od strane CSR.*

PREPORUKA:SLOBODA VEROISPOVESTI, UVERENJA I SAVESTI

- *Skupština i Vlada Republike Kosova treba da preduzmu sve mere za usvajanje Zakona o Verskim zajednicama na Kosovu.*

PREPORUKE: PRAVO NA UVID U JAVNA DOKUMENTA

- *Vlada Kosova da poveća aktivnosti radi podizanja svesti za uvid u javna dokumenta, preko informativnih kampanja, čiji bi cilj trebalo da budu pre svega službenici odgovornih institucija, ali i građani u vezi ovog prava.*
- *Sve javne institucije da povećaju kontinuirane obuke službenika, radi stvaranja i profesionalnog razmatranja registara javnih dokumenata, kako bi se odgovorilo na zahteve građana sa korektnošću i poštovanjem zakonske normative.*
- *Vlada i Skupština Kosova da preduzmu sve potrebne korake radi početka izmene Zakona o uvidu u javna dokumenta, da bi zakon postao jasniji, jednostavan i primenljiv.*

PREPORUKA: SLOBODA OKUPLJANJA

- *Za Vladu i Skupštinu Kosova da preduzmu radnje za izmene i dopune Zakona o javnim okupljanjima, odnosno člana 12, paragraf 3, tako da on bude u punoj saglasnosti sa članom 11 EKLJPS o slobodi okupljanja i organizovanja.*

PREPORUKE: PRAVO NA RAD I OBAVLJANJE PROFESIJE

- *Vlada Republike Kosovo, a posebno Inspektorat rada da zahtevaju konkretnu odgovornost od institucija i odgovornih lica u vezi sa nesprovođenjem Zakona o radu u privatnom i javnom sektoru.*
- *Ministarstvo za rad i socijalnu zaštitu, zajedno sa Inspektoratom rada, da preduzimaju mere za prevenciju rada dece, izradom konkretnih programa za identifikaciju poslodavaca koji krše zakon u ovoj oblasti i da ih krivično gone na osnovu važećih zakona.*
- *Inspektorat rada da nadgleda sprovođenje odredbi Zakona o radu i Zakona o bezbednosti i zdravlju u radu i da preduzme potrebne mere za zaštitu zdravlja radnika, u slučaju kršenja zakona od strane poslodavaca, izricanjem sankcija prema njima na osnovu važećih zakona.*
- *Da se poveća broj inspektora u Inspektoratu rada na svim nivoima, na osnovu objektivnih potreba, onako kao je to zahtevano od Ombudsmana i u prethodnim godišnjim izveštajima.*

PREPORUKE: IZBORNA PRAVA I PRAVO UČEŠĆA

- *Da se BO-i na vreme opreme potrebnim materijalom za normalno odvijanje izbornog procesa na Dan izbora.*
- *Da se vrši adekvatan odabir članova BO-a, kao i njihovo adekvatno obučavanje i testiranje.*
- *Da se uvidi mogućnost određivanja članova BO-a na BM-a ili BC-a gde oni glasaju ili što bliže BC-a gde oni imaju BM.*
- *Da se članovi BO-a koji vrše ulogu davaoca izbornih listića i ujedno vrše prskanje kažiprsta sa nevidljivim mastilom, opreme rukavicama, kako bi se odstranilo prskanje njihovih prstiju sa nevidljivim mastilom i da oni glasaju bez problema.*
- *Da se koriguju Konačni birački spiskovi, odstranjujući iz njih sva imena umrlih lica.*
- *Svi poster i bilbordi političkih subjekata, sa fotografijama kandidata za predsednika opštine i kandidata za odbornike skupštine opština, treba da se odstrane pre početka izborne čutnje, t.j. najmanje 24 časa pre početka procesa glasanja.*
- *Da se stvore prikladni uslovi da sva lica sa ograničenim sposobnostima (posebno oni u kolicima) imaju nesmetani pristup u svim BC-ima i BM-ima gde glasaju. U slučajevima kada to nije moguće ili traži više vremena za realizovanje, ovim licima omogućiti glasanje u njihovim kućama ili stanovima od strane mobilnih ekipa CIK-a i IOK-a , u skladu sa odgovarajućim izbornim pravilom CIK-a.*
- *Da se poštuje načelo dvojezičnosti na svim BC-ima i biračkim mestima, uključujući i izborne materijale na celoj teritoriji Republike Kosovo.*
- *Da se odgovarajućim zakonskim odredbama uredi realizovanje biračkog prava za lica koja su na dan izbora, odnosno tokom trajanja procesa glasanja, na dužnosti, odnosno dežurstvu.*
- *Da se poboljša komunikacija sa biračima van Kosova, tako da oni blagovremeno dobiju glasačke listiće kako bi mogli realizovati svoje biračko pravo, u skladu sa odgovarajućim izbornim pravilom CIK-a.*
- *Da se inicira krivični postupak i da se izvedu pred organima pravde svi oni koji su izazvali incidente i koji su ometali proces glasanja, posebno oni koji su uništili izborni materijal u BC-ma na severu Mitrovice, zbog čega je prekinut proces glasanja i pozatvoreni napadnuti BC-i.*

PREPORUKE: PRAVO NA OBRAZOVANJE

- *U cilju sprečavanja i reagovanja prema nasilju u školskim institucijama, MONT, ODO i sve institucije preduniverzitetskog obrazovanja, da sprovode obaveze utvrđene Protokolom o sprečavanju i referisanju nasilja u institucijama preduniverzitetskog obrazovanja.*
- *Opštine i ODO, da zaposle stručne službenike u preduniverzitetskim vaspitno-obrazovnim institucijama.*
- *MONT, u saranji sa partnerima i autorima, da razmotri obrazovni kvalitet školskog udžbenika za građansko vaspitanje za VIII razred.*
- *MONT i ODO, u saradnji sa Poreskom upravom Kosova primene Zakon o igrama na sreću i takvi lokali da se udalje, prema zakonskom zahtevu, od strane vaspitno-obrazovnih institucija.*
- *MONT, da poveća fondove za decu sa posebnim potrebama i da se obezbedi obuhvaćenost sva dece sa posebnim potrebama u obrazovanju.*
- *Opštine i ODO, da postave kutije za žalbe u svim školskim institucijama.*
- *Opštine i ODO, da blagovremeno obezbede derivate za grejanje tokom zimske sezone.*

PRAVA DECE NA KOSOVU

Preporuke: Prava dece za obrazovanje

- *Da institucije Republike Kosovo preduzmu sve potrebne mere radi obezbeđivanja relevantnog zakonodavstva koji reguliše oblast obrazovanja, povećanjem broja osoblja i profesionalnog podizanja osoblja u sveobuhvatnom obrazovanju;*
- *Da se preduzmu sve potrebne mere na poboljšanju i podizanju fizičke infrastrukture, kao i o dodeli posebnog budžeta za obezbeđivanje transporta za decu sa ograničenim sposobnostima.*

Preporuke: Nasilje i stanje sigurnosti u školama

- *Psiholozi i pedagozi da budu deo školskog osoblja u svim školama;*
- *Čas dežurstva da se obavezno obuhvati u školskim programima;*
- *Da se podigne na veći nivo komuniciranja između nastavnika i roditelja s ciljem boljeg adresiranja zabrinutosti i problema učenika;*
- *Da se preduzmu relevantne radnje za povećanje sigurnosti u školskim prostorijama (na primer, postavljenje kamera);*
- *Učenici da se informišu o posledicama i opasnostima koje donosi uzimanje droga.*

Preporuke: Pravda za maloletne

- *Da se poštuju, odnosno da se sprovode u potpunosti odredbe Zakonika o pravdi za maloletne, koji se tiču pritvora maloletnih, odnosno na dužinu pritvora.*
- *Da se ojača saradnja i koordinacija između institucija koje su uključene u sistem pravde za maloletne (Korektivna služba, Probaciona služba, sudovi, tužilaštva, advokati, socijalni centri itd.), uključujući i civilno društvo.*
- *Da se sprovode, mere diverziteta i vaspitne mere u skladu sa najboljim interesom deteta, imajući u obzir okolnosti svakaog pojedinačno.*
- *Da se stvore fondovi za podršku maloletnima, nakon njihovog oslobađanja od mera ponovnog vaspitanja, koje su im izrečene i sprovedene s ciljem njihovog ponovnog integrisanja.*
- *Da se stvori baza podataka na nacionalnom nivou s ciljem integracije podataka svih relevantnih institucija koja rade u oblasti maloletničke delikvencije.*

Preporuke: Trgovina ljudima – deca žrtve

- *Da se ojačaju kapaciteti zaposlenih u relevantnim institucijama na efikasnoj identifikaciji maloletnih žrtava, tretmanu i pružanju adekvatne pomoći, polazeći od potreba i okolnosti svakog slučaja.*
- *Da nadležne institucije preduzmu odgovarajuće radnje radi povećanja odgovornosti zaposlenih, koji rade na slučajevima trgovine ljudima.*
- *Da se nastave kampanje informisanja, pogotovo dece u vezi trgovine ljudima, o mogućim opasnostima i načinima njihovih prepoznavanja, kao i o pravima dece na zaštitu i pomoć.*
- *Da nadležne institucije, stvore posebne fondove za finansiranje urgentnih potreba žrtava trgovine ljudima i njihova potpuna reintegracija u društvu.*

PREPORUKE: ODGOVORNOST ZA ŽIVOTNU SREDINU

- *Vlada Republike Kosovo da poveća budžet i investicije za zaštitu sredine;*
- *Vlada Kosova, kao i opštinske vlasti, da preduzimu konkretne korake za podizanje administrativnih kapaciteta i kapaciteta inspektorata za što bolju implementaciju zakona koji se tiču sredine;*
- *Da se preduzimaju kampanje senzibilizacije za podizanje svesti javnosti o njihovom pravu na zdravu sredinu, načinima realizacije njihovih prav, kao i za očuvanje sredine;*
- *Da se unapredi međuinstitucionalna saradnja na centralnom i lokalnom nivou, kao i sa civilnim društvom u pitanjima koja se tiču zaštite sredine;*
- *Opštinske vlasti da poboljšaju učešće javnosti u donošenju odluka opitanjima sredine;*
- *Da se izriču sankcije zbog neizvršavanja službenih zadataka, službenicima nadležnim za sprovođenje Zakona o sredini.*

PREPORUKE: SOCIJALNA I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

- *Skupština i Vlada Kosova, da usvoje potrebnu zakonsku infrastrukturu za osobe sa ograničenim sposobnostima na Kosovu, tako da svi imaju koristi od penzija za lica sa ograničenim sposobnostima, na osnovu profesionalne procene za kategorizaciju i bez diskriminacije.*
- *Vlada treba da nastavi sa striktnim monitorisanjem kvaliteta lekarskih procedura, kvalifikacije medicinskog osoblja i na taj način da minimizira mogućnost zloupotrebe obavljanja profesije u zdravstvenom sektoru.*
- *Vlada Kosova, da preko jasnih normativnih akata i konkretnih koraka, državljanima Kosova nakon repatrijacije stvori dostojanstvene životne uslove.*
- *Vlada Kosova, da preduzme neophodne radnje za donošenje normativnih akata za kategorizaciju ograničene sposobnosti.*
- *Vlada i Skupština Republike Kosova da se angažuju na inkorporisanju Konvencije o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima u Ustavu Republike Kosovo.*
- *Vlada i Skupština Republike Kosova da se angažuju na inkorporaciji Konvencije o osobama sa ograničenim sposobnostima u Ustavu Republike Kosovo.*
- *Ministarstvo zdravlja i Kliničko bolnički centar Kosova, urgentno da se angažuju na obezbeđivanju lekova sa osnovne liste.*
- *Ministarstvo Zdravlja i Kliničko bolnički centar Kosova da se angažuju na rešavanju problema grejanja u KBCK.*
- *Ministarstvo zdravlja da se ozbiljno angažuje na regulisanju tržišta farmaceutskih proizvoda, kao i uputstva za njihovo davanje i upotrebu.*
- *Vlada i Skupština Republike Kosova trebaju preduzeti hitne radnje za usvajanje zakona o penzijama.*
- *Vlada i Skupština Republike Kosova da preduzimaju radnje ka ubrzanju postupaka za usvajanje Zakona o zdravstvenom osiguranju.*

SUDSKA ZAŠTITA PRAVA

Preporuke Ombudsmana za Skupštinu Republike Kosova, Vladu i Sudski savet Kosova

- *Uspostavljanje sudske vlasti na celoj teritoriji zemlje, uključujući i severni deo Mitrovice i opštine Leposavić, Zubin Potok i Zvečan, onako kako je to predviđeno Ustavom Republike Kosovo.*

Preporuke za Sudski savet Kosova i Ministarstvo pravde

- *Da inicira izradu jednog zakonskog instrumenta koji bi predstavljao efektivno sredstvo u smislu člana 13 Evropske konvencije o ljudskim pravima koje obezbeđuje olakšanje u obliku prevencije ili naknade u vezi žalbi o zastarelosti predmeta i prekomernom odugovlačenju postupaka sudskih predmeta.*

- *Da inicira donošenje jedne privremene odluke za zaustavljanje zastarelosti sudskih predmeta u Republici Kosovo zbog opasnosti urušavanja sudskog sistema, kao posledice negiranja prava građanima da se obrate sudstvu za rešavanje raznih konflikata.*

Preporuke za Sudski savet Kosova

- *Da poveća broj sudija i profesionalnih saradnika u sudovima, tako da svi sudski predmeti budu tretirani u okviru razumnog roka i bez nerazumnih odugovlačenja u dolučivanju o istima.*

- *Podizanje efikasnosti za sprovođenje strategije za “redukciju broja starih predmeta” i smanjenje broja nerešenih sudskih slučajeva.*

Preporuke za sudove

- *Da dosledno izvrše pravosnažne odluke sudova, u okviru zakonom predviđenog roka.*

- *Da povećaju transparentnost i da obaveštavaju sve stranke o njihovim zahtevima, nakon reformisanja sudova i prebacivanja sudskih predmetadrugim nadležnim sudovima.*

PREPORUKA:ODNOSI OMBUDSMANA SA USTAVNIM SUDOM

- *Da se ukine rok od 6 meseci za podnošenje zahteva od strane Ombudsmana u Ustavnom sudu, ili u najboljem slučaju da se ne ograničava pravo Ombudsmana za podnošenje zahteva Ustavnom Sudu u vezi pitanja koja se tiču zakona.*

PREPORUKE: UPOTREBA JEZIKA

- *Da Vlada Kosova na centralnom i lokalnom nivou obezbedi jačanje kapaciteta javnih institucija, kako bi se ispoštovao i na kvalitetan način sprovodio Zakon o upotrebi jezika.*
- *Da sve institucije na centralnom nivou u Republici Kosovo i sve opštine na Kosovu osiguravaju zapošljavanje profesionalnih prevodilaca za srpski jezik i druge službene jezike na Kosovu po zakonskoj osnovi, da bi se poboljšao kvalitet prevoda na ovim jezicima.*
- *Da Vlada Kosova zajedno sa resornim ministrastvima obezbedi da obrazovni sistem Kosova podstiče jezičko zblizavanje i da preduzme mere u cilju obezbeđivanja časova iz drugog zvaničnog jezika.*
- *Da sve institucije Republike Kosova obezbede redovnu obuku zacivilne službenike, da bi se obezbedilo učenje oba službena jezika, na celoj teritoriji Kosova, posebno u opštinam sa većinskim srpskim stanovništvom, u cilju da se prevazilaže jezičke barijere.*

**PREPORUKE: KOMENTARI I PREPORUKE NA NACRTE ZAKONA I
PODZAKONSKIH AKATA**

- *Da Instituciji Ombudsmana šalju radi savetovanja samo one normativne akte koji sadrže odredbe koje se tiču ljudskih prava, a posebno kada se radi o određivanju ili ograničavanju ljudskih prava i sloboda.*
- *Da vremenski rok predviđen za konsultacije ne bude manji od 15 dana od dana slanja normativnog akta na razmatranje.*

Kontakt sa Institucijom Ombudsmana

e-mail adresa:

info@ombudspersonkosovo.org

besplatni pozivi za stranke:

0800 15555

Adresa Glavne kancelarije:

Institucija Ombudsmana
Naselje Sunčani breg, Ul. "Enver Maloku", br. 28
10000 Priština, KOSOVO

Rad sa strankama: ponedjeljak – petak, od 08:30- 15:30

Tel: +381 (0) 38 223 782, +381 (0) 38 223 783,
+381 (0) 38 223 784, +381 (0) 38 223 789

Fax: +381 (0) 38 223 790

<http://www.ombudspersonkosovo.org/>

https://www.facebook.com/pages/Institucioni-i-Avokatit-t%C3%AB-Popullit/216051828531479?ref=tn_tmn

Kancelarija u Prizrenu

Adresa: Ul. "Remzi Ademi", b.b.
Tel: +381 (0) 29 222 138

Kancelarija u Peći

Adresa: Ul "Mbretëresha Teutë" br.59,
Sprat III, br. 3,
Zgrada Opštine
Tel: +381 (0) 39 432 931

Kancelarija u Gnjilane

Adresa: Ul "Adem Jashari" Zgrada
Opštine II
Tel: +381 (0) 280 320 843

Kancečarija u Mitrovici

Adresa: trg "Agim Hajrizi", b.b.
zgrada regionalne poreske administracije
Tel: +381 (0)28 530 138

Podkancelarija u Mitrovici

Adresa: Ul. "Sami Frashëri" b.b..
Naselje Bošnjaka,
Zgrada AKK na severu Mitrovice,
Tel: + 377 (0)45 455 319
+381 64- 956-00-50

Kancelarija u Gračanicima

Telefoni : +381 (0) 38 65 118
Tel. mobil: + 377 (0) 44 367 719
+ 381 (0) 64 37 11 137

Kancelarija u Uroševcu

Adresa: Zgrada Opštine
Prizemlje
Tel.: +381 (0) 290 326 032

Kancelarija u Đakovici

Adresa: Ul UÇK-a, b.b.
(preko KRU "Radoniqi")
Tel.: + 381 (0) 390 327 698